

VILÁGOS SÁG

KOLOZSVAR,
1947 június 30, hétfő

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVF OLYAM,
160 szám

**Focsani hír
az erdélyi
hadifoglyokról**

Színházunk új lehetőségei és feladatai

Közdeni ezer nehézséggel, anyagi gondokkal, emberi közömbösséggel, szükségjüknél fogva szabadság-nyesegető szándékkal, főúri pártfogók önkényével, hatalmas rosszakaratával: ezt jelentette az évszázadon át szakadatlanul a színház művészetének művelése Kolozsváron. De mind e torzyságok, gyakran már kétségbeesítően áthághatatlanul felálló nehézségek ellenére mindig az Erdélyben magyar színház, szakmai állottak ki a porondra bátor és szorgalmas emberek, akik az összes nehézségek lejárta után is vállalták ezt a feladatot.

Éppen a színjátszásnak jelentőségét, a művészi rangját kicsinyelni vagy éppen elhanyagolni, hiba lenne. Mindemellett volt egy — a társadalmi és gazdasági adottságokból következő — igen hiányosság, nem tudott a nép, a színházak színházává válni. A múlt században főúriak támogatták a színházokat, a magyar nyelvű színházaknak, a magyar nyelvű színházok első állandó közszínházának ékes példáját az ékszerkőtől és a szelvényektől a mágnes-asszonyok páholyaig. A földszin meg a mágnesimádattal körbevesztett gazdag polgárságtól meg. Lehetett-e egy ilyen körülmények között, tömegélményt jelentő színház, amelynek hangját és akaratát a színházak tekinteni Természetesen nemmel válaszolhatunk. Nyilvánvalóan, hogy a színház — lévén építványra társadalmi, mint művészeti mű — ezeknek a rétegeknek a kiadványává vált, akármilyen is adott elő, az színház művészetét, vagy az színház művészetét. A színház képzés, hazudott, hamis vágyaimokat szűrt. S így tartott ez egészen máig. Állandó színházunk, hol jobb, hol rossz, de a tömegek színházává, ez a századok vágyainak, élményének színházává nem tudott válni.

Ami tudta teljesíteni ezt színházunk korábbi anyagi okokból, gondjával a napi megélhetés kérdéseivel, de tudta szellemekből sem, nem alakult még ki a szellemi háttér, ami lehetővé tette volna az új népi színház megteremtését. Küzdött a színházunk a színházunkkal, s irónk közül is többen kísérleteztek a mához és a mához szólni. De nem alakult még a közönség sem, amely lelkeséggel, hozzájárulással, hitével támogatta a színházunkat az új utak felé. Tehát tovább is a kitaposott uton mindennapi kenyérért küzdve, a színjátszást jelentő kasszákat figyelve, legfeljebb egy-egy bátor lépést tehetett az irányban, amelyet pedig nyilvánvalóan egyedül helyesnek kellett hogy legyen.

Adott a bírálókat és magyarázatot nem nem véletlenül és esetlegességből. Forstot akarunk tenni valami ami immár elmúlt, egy időszakot lezárni. Az erdélyi magyar színjátszás az új szakasz kezdődik. Új szakasz, amelyik lehetővé teszi mindannak a megvalósítását, amivel eddig színházunk nem tudott, vagy kénytelen volt adós lenni.

De az új szakasznak pedig kezdete a mind erőteljesebben kidolgozott demokratikus szabadság és erőteljesebb bizottságok a demokráciánk által most megvalósított új színházi törvény. Ez a törvény biztosítja számunkra a színházunkat vonalán is a teljes egyenjogúságot.

A törvényvel újabb jelentős lépést tett a teljes nemzeti egység felé vezető úton. Kolozsvári magyar színházunkat már az új minisztertanács napló állami színházi nyilatkozta. Ez a gyakorlatilag megteremtette számára a teljes adómentességet, továbbá azt a lehetőséget, hogy a színházunkra az illetékes miniszter, egyetértésben a pénzügyminiszterrel, fedezetet utaljon ki. Tudjuk, hogy ez több alkalommal megvalósult, jelentős könnyebbséget nyújtva az intézménynek. Hiányossága volt az, hogy a törvény nem ismerte el a színházi törvény nem ismert kategóriát, így gyakran félreértések, zavarok keletkeztek.

A most megszavazott új színházi törvény egycsapásra segít ezeken a bajokon. A kolozsvári magyar színházunkat a törvény egyenjogúságát biztosítja „Kolozsvári Állami Magyar Színház és Opera” elnevezéssel az ország románnyelvű nemzeti színházaként, biztosítva az azonos anyagi és erkölcsi támogatást. Mit jelent ez a gyakorlatban? Mindezt az, hogy a Kolozsvári Állami Magyar Színház és Opera teljes személyzeti kiadásait költségvetésileg fedezi az államkincstár, módot ad a személyzet állami besorozására és véglegesítésére, ugyanakkor pedig a teljes pénzügyi bevételeit a dologi kiadások fedezésére, a Magyar Színház és Opera, időlegesen, díjazás, ruházat gazdagságára, a színházi szerzők honorálására utalja.

Ezzel a törvényvel tehát a kolozsvári magyar színház megszabadul az öt eddig mélybeható anyagi gondoktól, s nekiláthat igazi feladatának teljesítéséhez, a népi színjátszás, a széles dolgozó tömegek színházának a megteremtéséhez. Ez a hatalmas és biztos anyagi alap lehetőséget nyújt a műsor színvonalának hatalmas mérvű felmelésére, a sorozatos olcsó előadások bevezetésére s így talán a dolgozó kisméretű rendszeresen eljuthat a színházba, módot ad a bátor kezdeményezésekre, a nagyobb feladatok vállalására.

A törvény szava szerint „az Állami Magyar Színház és Opera, időlegesen, díjazás, ruházat gazdagságára, a színházi szerzők honorálására utalja. Ezzel a törvényvel tehát a kolozsvári magyar színház megszabadul az öt eddig mélybeható anyagi gondoktól, s nekiláthat igazi feladatának teljesítéséhez, a népi színjátszás, a széles dolgozó tömegek színházának a megteremtéséhez. Ez a hatalmas és biztos anyagi alap lehetőséget nyújt a műsor színvonalának hatalmas mérvű felmelésére, a sorozatos olcsó előadások bevezetésére s így talán a dolgozó kisméretű rendszeresen eljuthat a színházba, módot ad a bátor kezdeményezésekre, a nagyobb feladatok vállalására.

A törvény szava szerint „az Állami Magyar Színház és Opera, időlegesen, díjazás, ruházat gazdagságára, a színházi szerzők honorálására utalja. Ezzel a törvényvel tehát a kolozsvári magyar színház megszabadul az öt eddig mélybeható anyagi gondoktól, s nekiláthat igazi feladatának teljesítéséhez, a népi színjátszás, a széles dolgozó tömegek színházának a megteremtéséhez. Ez a hatalmas és biztos anyagi alap lehetőséget nyújt a műsor színvonalának hatalmas mérvű felmelésére, a sorozatos olcsó előadások bevezetésére s így talán a dolgozó kisméretű rendszeresen eljuthat a színházba, módot ad a bátor kezdeményezésekre, a nagyobb feladatok vállalására.

Annyit adtak, amennyit kértünk

Hatezer vasuti kocsi buza és kétezer vasuti kocsi árpa érkezik a Szovjetunióból az országba

Gheorghe Gheorghiu-Dej nyilatkozata moszkvai útjának sikeréről

BUKAREST. — Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelemügyi miniszter az országba való visszatérése után nyilatkozatot adott moszkvai útjának sikeréről.

— Röviden szándékszómon nyilatkozni — jelentette ki az ipar- és kereskedelemügyi miniszter —, mert jelenleg a legnagyobb feladat az, hogy a legjobban tudjuk végrehajtani a Szovjetuniótól kapott gabona szétosztását.

— A Szovjetunió kormánya — folytatta — 8000 vasuti kocsi gabonát adott Romániának, amelyből 6000 vasuti kocsi buza, 2000 vasuti kocsi pedig árpa. Annyit adtak, amennyit kértünk. Ez a mennyiség azzal együtt, amelyet máshonnan szereztünk be, teljes mértékben fedezi szükségleteinket az új termés betakarításáig és megőrléséig.

— Molotov miniszterelnökhelyettes és külügyminiszter — mon-

dotta — megbeszélésünk során hangsúlyozta, hogy a szovjet kormány és Sztalin vezértábornagy személyesen, elhatározta, hogy országunk segítségére siet, minthogy ismeri élelmiszeri nehézségeinket.

— A megállapodás — hangsúlyozta Gheorghe Gheorghiu-Dej —, amelyet Mikoján külkereskedelmi miniszterrel folytatott megbeszélésünk során megkötöttünk, rendkívül kedvező. A buzát jóval a világpiaci áron alul kapjuk, sőt olcsóbban, mint ahogy a tengerit az Egyesült Államoktól vásároltuk. Mikoján rámutatott arra, hogy a szovjet kormány ezt a megállapodást nem kereskedelmi ügyletnek, hanem Románia megsegítésének tekinti.

— A szovjet hatóságok — jelentette ki a továbbiakban Gheorghiu-Dej — már el is rendelték 2500 vasuti kocsi gabona berakását és elindítását, úgy hogy ez a mennyiség a közeli napokban meg is érkezik. A közellátásügyi államtitkárság megígérte a szükséges intézkedéseket az érkező gabona szétosztására a városok, az ipari központok és az inséges vidékek ellátása biztosításának érdekében. A különböző határállomásokra különleges bizottságok fognak kiszállani, hogy az érkező gabonát a különböző központok között szétosszák, illetőleg utnak indítsák.

— Az igazi barátot bajában ismeri meg az ember — fejezte be nyilatkozatát Gheorghiu-Dej —, a román kormány őszinte köszönetét nyilvánítva a szovjet kormány iránt az országnak nyújtott segítségért.

TRAIAN SAVULESCU MOSZKVAI TÁRGYALÁSAI

A Gheorghe Gheorghiu-Dej miniszterrel együtt hazaérkezett

— A jelenlegi törvény értelmében meghatározott különböző nyugdíjak kiegyenlítése úgy, hogy a különböző nyugdíjösszegek eltűnjenek.

2. Mindazokat a nyugdíjasokat, akiket faji vagy nemzetiségi okból nyugdíjuktól elűzték, jogaikba vissza kell helyezni.

3. A nyugdíjpenziár igazgatóját új alapokra kell helyezni.

ÜNNEPESÉG A FŐVÁROS-BAN DIMITROV TISZTELETÉRE

A Bolgár-Román Társaság pénteken délután Georgi Dimitrov bolgár miniszterelnök, a nagy fasisztaellenes harcok tiszteletére ünnepséget rendezett, amelyen megjelent a délelőtt hazaérkezett Gheorghiu-Dej mellett a kormány valamennyi tagja és a demokratikus közélet számos képviselője, valamint a diplomáciai kar több tagja.

Az ünnepséget Constantinescu-Jasi tájékoztatóügyi miniszter nyitotta meg, majd Luka László méltatta Georgi Dimitrovot, mint a békeszerető, szabadságra vágyó népek nagy tanítómestert.

Románnyelvű beszédet mondott az ünnepségen Ganef bolgár meghatalmazott miniszter is.

MOLOTOV ÉS BEVIN MA A FRANCIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK VENDEGE

PARIS. — A szovjet-francia-angol külügyminiszteri értekezlet második napjának délelőtti ügynövezet tanácskozásánál részt vettek Molotov és Bevin. Hivatalos felvilágosítást nem adtak ki a tárgyalásról. Így fentartással kell fogadni azokat a híreket, amelyek néhány újságírós nyilatkozatra hozott. A francia sajtó hangvételűen, hogy indoklás nélkül elárulhatták. Meglepő, hogy ilyen indoklás nélkül éppen a brit küldöttség részéről származnak, holott éppen Bevin angol külügyminiszter kezdeményezésére határozta el, hogy nem tájékoztatják a sajtót.

PARIS. — A különböző munkágyakban terjedő sztrájkok küszöbön álló kormányválság létkörít teremtették meg Franciaországban. A munkássághoz hű szocialisták lemondásra akarják bírni Ramadier miniszterelnököt s — mint egy londoni rádióközlés megállapítja — általános vélemény szerint elkerülhetetlen a kormányválság.

A jelentések beszámolnak arról, hogy a kormány két csoportja között is elmélyültek az ellentétek. Az iparügyi miniszter támogatja a munkásság béremelési követeléseit. A többi miniszter kitart amellett az álláspont mellett, hogy az újjaépítés területén is a munkásság viselje. Ramadier egyébként a nemzetgyűlésben hétfőn felveti a bizalmi kérdést.

A Franciaország különböző vidékein lévő szénbányászsztrájkok a termelés 75 százalékos esőkecsökkentést okoztak. A szénhiány következtében számos villamossági és fémipari üzem a kényszerű munkaszünetelés előtt áll. A vasut működtetését szintén fenyegeti.

MOLOTOV ÉS BEVIN MA A FRANCIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK VENDEGE

PARIS. — A különböző munkágyakban terjedő sztrájkok küszöbön álló kormányválság létkörít teremtették meg Franciaországban. A munkássághoz hű szocialisták lemondásra akarják bírni Ramadier miniszterelnököt s — mint egy londoni rádióközlés megállapítja — általános vélemény szerint elkerülhetetlen a kormányválság.

A jelentések beszámolnak arról, hogy a kormány két csoportja között is elmélyültek az ellentétek. Az iparügyi miniszter támogatja a munkásság béremelési követeléseit. A többi miniszter kitart amellett az álláspont mellett, hogy az újjaépítés területén is a munkásság viselje. Ramadier egyébként a nemzetgyűlésben hétfőn felveti a bizalmi kérdést.

A Franciaország különböző vidékein lévő szénbányászsztrájkok a termelés 75 százalékos esőkecsökkentést okoztak. A szénhiány következtében számos villamossági és fémipari üzem a kényszerű munkaszünetelés előtt áll. A vasut működtetését szintén fenyegeti.

MOLOTOV ÉS BEVIN MA A FRANCIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK VENDEGE

PARIS. — A különböző munkágyakban terjedő sztrájkok küszöbön álló kormányválság létkörít teremtették meg Franciaországban. A munkássághoz hű szocialisták lemondásra akarják bírni Ramadier miniszterelnököt s — mint egy londoni rádióközlés megállapítja — általános vélemény szerint elkerülhetetlen a kormányválság.

A jelentések beszámolnak arról, hogy a kormány két csoportja között is elmélyültek az ellentétek. Az iparügyi miniszter támogatja a munkásság béremelési követeléseit. A többi miniszter kitart amellett az álláspont mellett, hogy az újjaépítés területén is a munkásság viselje. Ramadier egyébként a nemzetgyűlésben hétfőn felveti a bizalmi kérdést.

A Franciaország különböző vidékein lévő szénbányászsztrájkok a termelés 75 százalékos esőkecsökkentést okoztak. A szénhiány következtében számos villamossági és fémipari üzem a kényszerű munkaszünetelés előtt áll. A vasut működtetését szintén fenyegeti.

MOLOTOV ÉS BEVIN MA A FRANCIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK VENDEGE

— A jelenlegi törvény értelmében meghatározott különböző nyugdíjak kiegyenlítése úgy, hogy a különböző nyugdíjösszegek eltűnjenek.

2. Mindazokat a nyugdíjasokat, akiket faji vagy nemzetiségi okból nyugdíjuktól elűzték, jogaikba vissza kell helyezni.

3. A nyugdíjpenziár igazgatóját új alapokra kell helyezni.

ÜNNEPESÉG A FŐVÁROS-BAN DIMITROV TISZTELETÉRE

A Bolgár-Román Társaság pénteken délután Georgi Dimitrov bolgár miniszterelnök, a nagy fasisztaellenes harcok tiszteletére ünnepséget rendezett, amelyen megjelent a délelőtt hazaérkezett Gheorghiu-Dej mellett a kormány valamennyi tagja és a demokratikus közélet számos képviselője, valamint a diplomáciai kar több tagja.

Az ünnepséget Constantinescu-Jasi tájékoztatóügyi miniszter nyitotta meg, majd Luka László méltatta Georgi Dimitrovot, mint a békeszerető, szabadságra vágyó népek nagy tanítómestert.

Románnyelvű beszédet mondott az ünnepségen Ganef bolgár meghatalmazott miniszter is.

MOLOTOV ÉS BEVIN MA A FRANCIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK VENDEGE

PARIS. — A különböző munkágyakban terjedő sztrájkok küszöbön álló kormányválság létkörít teremtették meg Franciaországban. A munkássághoz hű szocialisták lemondásra akarják bírni Ramadier miniszterelnököt s — mint egy londoni rádióközlés megállapítja — általános vélemény szerint elkerülhetetlen a kormányválság.

A jelentések beszámolnak arról, hogy a kormány két csoportja között is elmélyültek az ellentétek. Az iparügyi miniszter támogatja a munkásság béremelési követeléseit. A többi miniszter kitart amellett az álláspont mellett, hogy az újjaépítés területén is a munkásság viselje. Ramadier egyébként a nemzetgyűlésben hétfőn felveti a bizalmi kérdést.

A Franciaország különböző vidékein lévő szénbányászsztrájkok a termelés 75 százalékos esőkecsökkentést okoztak. A szénhiány következtében számos villamossági és fémipari üzem a kényszerű munkaszünetelés előtt áll. A vasut működtetését szintén fenyegeti.

MOLOTOV ÉS BEVIN MA A FRANCIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK VENDEGE

PARIS. — A különböző munkágyakban terjedő sztrájkok küszöbön álló kormányválság létkörít teremtették meg Franciaországban. A munkássághoz hű szocialisták lemondásra akarják bírni Ramadier miniszterelnököt s — mint egy londoni rádióközlés megállapítja — általános vélemény szerint elkerülhetetlen a kormányválság.

A jelentések beszámolnak arról, hogy a kormány két csoportja között is elmélyültek az ellentétek. Az iparügyi miniszter támogatja a munkásság béremelési követeléseit. A többi miniszter kitart amellett az álláspont mellett, hogy az újjaépítés területén is a munkásság viselje. Ramadier egyébként a nemzetgyűlésben hétfőn felveti a bizalmi kérdést.

A Franciaország különböző vidékein lévő szénbányászsztrájkok a termelés 75 százalékos esőkecsökkentést okoztak. A szénhiány következtében számos villamossági és fémipari üzem a kényszerű munkaszünetelés előtt áll. A vasut működtetését szintén fenyegeti.

MOLOTOV ÉS BEVIN MA A FRANCIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK VENDEGE

PARIS. — A különböző munkágyakban terjedő sztrájkok küszöbön álló kormányválság létkörít teremtették meg Franciaországban. A munkássághoz hű szocialisták lemondásra akarják bírni Ramadier miniszterelnököt s — mint egy londoni rádióközlés megállapítja — általános vélemény szerint elkerülhetetlen a kormányválság.

A jelentések beszámolnak arról, hogy a kormány két csoportja között is elmélyültek az ellentétek. Az iparügyi miniszter támogatja a munkásság béremelési követeléseit. A többi miniszter kitart amellett az álláspont mellett, hogy az újjaépítés területén is a munkásság viselje. Ramadier egyébként a nemzetgyűlésben hétfőn felveti a bizalmi kérdést.

A Franciaország különböző vidékein lévő szénbányászsztrájkok a termelés 75 százalékos esőkecsökkentést okoztak. A szénhiány következtében számos villamossági és fémipari üzem a kényszerű munkaszünetelés előtt áll. A vasut működtetését szintén fenyegeti.

MOLOTOV ÉS BEVIN MA A FRANCIA KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK VENDEGE

PARIS. — A különböző munkágyakban terjedő sztrájkok küszöbön álló kormányválság létkörít teremtették meg Franciaországban. A munkássághoz hű szocialisták lemondásra akarják bírni Ramadier miniszterelnököt s — mint egy londoni rádióközlés megállapítja — általános vélemény szerint elkerülhetetlen a kormányválság.

Égész Erdélyt behálózó titkos szervezet fogott össze a külföldi reakcióval és a manistákkal a romániai magyar nép ellen

Leleplezzük a titkos bünszövetkezetet — „Pók”-nak hívták egymást az összeesküvők

Altalános vérfürdőt készítettek elő a Székelyföldön a csikszeredai, székelyudvarhelyi, marosvásárhelyi, nyárádszeredai, székelykereszturi, szászrégeni és kolozsvári „pókok”

Megdöbbenő adatok kerültek napvilágra az Unghváry Sándorral kapcsolatban álló néparuló klikkéről. Alábbi cikkünk részletesen beszámol az erdélyi magyar összeesküvők áruló gáztetteiről. Ahogy teljes egészében kibontakozik előttünk a néparulók magyarellenes, demokráciellenes szervezkedése, világosság derül mindazokra a földalatti ténykedésekre, amelyek a romániai magyar népet újabb szerencsétlenségbe akarták dönteni.

Ott voltak ok mindenütt a felszabadulás óta eltelt idő alatt, ahol az erdélyi magyar nép jövőt építő demokratikus munkáját akadályozták sőtét kezek. A gunyversektől — amelyekkel demokráciánk elharcosait támadták alávaló módon — a székelyudvarhelyi fegyveres provokációig, intézményekben megbujva, a reakciós szabotálástól, rémhírek keltésétől a jövetei gyilkosságig, ott voltak mindenütt, hogy pénzért és koncepciókért elárulják a széles dolgozó magyar néptömegeket.

Eddig kiderült árulásuk is a legnagyobb felháborodást váltotta ki a józan, dolgozó magyar népből, de népellenes bűneiknek teljes feltárása olyan egészséges népi akciókat kell kiváltson, amely egyszerűségekre elege van a magyar népnek, demokráciánk életéből ezeket az idegen zsoldban álló nemzetárulókat, a nemzetközi reakció, rabszolgasorsot hirdető klikkek hazai vigéceit.

Kicsodák ezek az összeesküvő néparulók? Ha szétnézünk közöttük, minden külön magyarrazaat nélkül meg tudjuk, hogy ezek voltak a határokon belül azok, akik magyar anyanyelvük ellenére összefogtak a Szárazajtán, Csikszentdomokoson, Egeresen, Gyantán, Kispetrin, Nagyszomboron s egybeült békés magyarokat gyilkoló „maniu-gárdisták” vezetőivel s a határon túl, Magyarországról azoknak az utasításait követték, akik a háboru utáni magyar demokrácia eredményeit, az ipar helyreállítását, a pénztábilizációt, az új magyar jövőt akarták a tengerentúli trösztök, monopóliumok utasítására megsemmisíteni. A magyarországi köztársaságellenes összeesküvés fővezéreinek egyrésze kötelek kapott, vagy lakat alatt ül, a többiek pedig megszöktek az országból, judaskenyéren acsarkodnak a magyar nép ellen. Népellenes szövetkezéseik a magyar demokrácia éberségén megbukott. Nálunk, a magyarországi hazaárulók megbízottjai sem a néppel akartak szövetkezni. Öntudatosodó népünk, amely mindjobban átveszi saját sorsának irányítását, nem spondorható bele semmiféle kalandorpolitikába.

Ez az erdélyi nemzetáruló klikk az amerikai reakciós klikkek pénzügyi támogatásával megkereste és megtalálta a kapcsolatot a magyar nép legnagyobb ellenségeivel, Maniuékkal. De nemcsak tárgyaltak, hanem a gyakorlati megvalósítások útjára is léptek. Unghváryék egyik barátja, Sebesi Jankó volt szenátor, a választásokon Udvarhely megyében Maniu listáján vett részt, mint listavezető.

Mit számított ezeknek a dolgozó magyar nép sorsa. Idegen pénzen, idegen érdekek szolgálatában azt bocsátották áruba, ami minden becsületes magyar embernek legfőbb kincse: szabad nemzeti életünk teljes kifejtésének lehetőségét.

Gyermekünk jövőjét, szülőföldünkön való megmaradásunkat a demokrácia teljes jogegyenlőséget biztosító rendje alatt vetették kockára néhány dollárért.

Mit érdemelnek ezek? Legkisebb büntetésük a kiközösítés a becsületes magyar életből.

Árulók voltak, élvezték a demokrácia megbocsátó kegyét és azt a sorsot szánták nekünk, hogy alias provokációikkal úgy tüntessék fel az erdélyi magyarságot, mint a haladás és szabadság ellenségeit, ami maga után vont a jogos megtorlást.

A dolgozó magyar nép nem akar szenvedni néhány hitang áruló labanc miatt. A magyar nép élni és dolgozni akar becsületesen. Hogy itt, ezen a földön is elfoglalhassa méltó helyét a jobb és boldogabb jövő megteremtésével a szabadságszerető népek soraiban.

Akik vétének a magyar nép érdekei ellen, nincsen helyük közöttünk.

Nyilvánosságra hozzuk a teljes anyagot!

KOLOZSVAR. — Az Unghváry-kémkedési és demokráciellenes ügy főtárgyalásáról szóló bejelentésünkben rámutattunk arra, hogy ez az ügy csak egy szála az a földalatti aknamunkának, amit a demokrácia és népünk esztendő ellenében folytatnak. Az Unghváry-főtárgyalás nem tért meg is is terhetett ki — ennek a népi kivétel bonyolult ügynek minden részletére, mint ahogy a leleplezett nyomozás sem derített ki semmit ennek az egész Erdélyi területre szétágazó bünszövetkezetek valódi méreteire. Itt az idő azonban, hogy kemény ökölrel tisztítsunk, felgöngyölítsük és teljesen megsemmisítsük a népiünk ellen konspiráló ur labancok szövetkezetét, melynek egyik képviselője, Unghváry Sándor leleplezett főfogó ítéletet mondani a kárpátjai törvényszék.

Titkos éjjeli találkozások a Berde Mózes-utca 2 szám alatt

Unghváry visszatérése után Kolozsvárról kiindulva megkezdte a munkát. Kapcsolatba lépett régi embereivel, akik visszamaradtak az EMKE és Wesselenyi Lövészegyesület nemzetvédelmi szolgálatából. Így elsősorban dr. Decsy István ügyvéd, akinek a lakásán gyűltek össze bizalmas megbeszélésekre. Bizony 1946 telén és még 1945 nyarán is gyakran lehetett megfigyelni Unghváryt, amint a sötétség beálltával besurrant a Berde Mózes-utca 2 alá.

Itt gyűlt össze Unghváry, Decsy, dr. Csifó Nagy László, dr. Mikó Gábor, Czeglédy Ete, Róka József és más, magasállású személyek is.

Itt tárgyalták le azt is, hogy Unghvárynak le kell jutnia egy olyan szervezetbe, amelynek leple alatt minden feltűnés nélkül utazhatja be Erdélyt. Dr. Decsy István és maga Unghváry is először az EMKE-re gondoltak, de mielőtt ebben az irányban tárgyalásokba bocsátkoztak dr. Szász Istvánnal, ő óvatosan inkább a „Szövetség” Szövetségi Központot ajánlotta. Unghváry bekerült a Szövetséghez. Itt beosztásánál fogva alkalmat és módot kapott arra, hogy beutazza egész Erdélyt.

Bünszövetkezetek alakítása a Székelyföldön

A munka erőteljesen folyt. Unghváry beutazta a Székelyföldet és Marosvásárhelyen szervezte dr. Horváth Dénes Hangyagazgatót, Hatiganyu „emberét”, Berelméri Györgyszereszt és még másokat. Székelyudvarhelyen: dr. Haáz Sándor tanárt, Imecs Béla iparoskört elnököt, Simon István

sére, hogy dr. Nékámnak, a bukaresti Magyar Misszió leváltott vezetőjének tett bizalmas jelentésében már büszkén arról számol be, hogy „minden eshetőségre készen áll az első és a második garnitúra is”.

Unghváry a MNSz kolozsmegyei szervezetének irodái alatt, a Farkas-utca 7. számú házban ültette fel tanyáját. Igyekezett pontos értesüléseket szerezni a népiért folyó munka minden fázisáról. Letérismeretlensége odáig ment, hogy mint tanár, a gondjaira bízott ifjúságot is cinkosává akarta süllyeszteni és egyik bizalmasul a református kollégium egyik tanulóját, V. Z.-t — aki kisajátított birtoku földesur fia — nyerte meg,

A „pók” érdeklődik... és kiveti hálóját

A futárok jönnek és mennek. Erdélyfalván Sász Kálmán református pap juttatja át őket garancia mellett a határon és az aknamunka jelei megfigyelhetők itt is. Rópcédulák, gunyversek, rágalmozó falragaszok, éjjeli járdafestések, merényltre buzdítások jelennek meg a népiért dolgozó demokráta vezetők ellen, de nem nagy hatással, mert a népi demokráta vezetőit nem tudják sem megfélemlíteni, sem elkedvetleníteni.

Dr. Decsy és társai 1946 januárjában megkísérik, hogy a MNSz nagygyűlését megzavarják. A színházi páholyban üvöltöző diákok között ott látjuk Kereszturi Antalt, az egyetemi fasizta szervezkedés egyik élalakját, Unghváry néhány fiatal bizalmasát és másokat.

Az eseményeket élénk figyelemmel kísérő külföldi reakció, így a hírhedt amerikai újságíró, Markham is kapcsolatba kerül az Unghváry-szervezettel. A „pók” — mert Unghváry már így nevezte magát — azonban további külföldi kapcsolatokat szükségesek és igyekszik V. Z. útján, aki ismeretségben áll egy amerikai sajtóügynökség szolgálatába álló szemlélyel, ide is beférköznie. Először adatokat szolgáltat, majd komolyabb eredményt akar felmutatni.

A „pók” előre tudja, hogy Udvarhelyen vér fog folyni...

Unghváry a MNSz székelyudvarhelyi kongresszusát megelőzően összehívja a reakció minden mozgósítható erejét és dr. Decsy, dr. Mikó közreműködésével akciót készít elő, hogy a reakciós huli-gán bandák fegyveresen verjék szét a népiért dolgozó MNSz-kongresszust.

V. Z. közvetíti az üzenetet az amerikai híregyűzők szervezőbizottságához: feltétlenül legyenek külföldi megfigyelők Udvarhelyen, mert utcai harcok lesznek és lehetőleg filmfelvételekkel menjenek.

A zavarások megtörténtek. Mindenki tudja, hogy milyen eredménnyel — a kizgránátos, fegyveres huli-gánok véres fejjel mekkültek el a népi ökle előtt.

Unghváry azonban tovább folytatja játszmáját. Találkozott készített elő egy amerikai tiszttel, akinek a következő ajánlatot teszi: a Székelyföldön még a magyar uralom alatt petroleumlélelő helyeket fedezték fel, azokat nem aknázták ki, titokban tartották. Tudja ezeknek a helyeit és hajlandó elárulni az amerikaiaknak. Hajlandó továbbá az egész Székelyföldön polgárháború kibontani. Erre a szervezete megvan, csak anyagi támogatás és fegyverek kellenek.

Hogy ajánlatának komolyságát bebizonyítsa, ajánlólevéllel látja el az amerikaiit, aki leutazik a Székelyföldre. Csikszeredán dr. Nagy Rezső tanárnak az iskolaépületben lévő lakásán gyűlnek össze az Unghváry-hívek — mind

olyanok, akik a népiől élnek és mégis a népi ellenségei. Itt az egyik igazga résztvevő kijelenti, hogy „csak egy kis biztatás kell és az egész Székelyföldet lángokba borítjuk”.

Székelyudvarhelyen hasonló a helyzet, de Marosvásárhelyen is gyorsan összeül a kupaktanács dr. Horváth Dénes lakásán. Itt már azt fejtgetik, hogy a „nacionalista magyar történelmi és vezetőosztályoknak össze kell fogni a román nacionalista történelmi és vezető osztályokkal, a Maniu és Bratianu által vezetett „történelmekkel”.

Az amerikai résztvevő közbevetett kérdésére, hogy ennek a magyar nép inná meg a levét, jellemző fejelet hangzik el: „A jelenlegi helyzet úgy a magyar, mint a román „történelmi” osztály pusztulását vonja maga után, az a fontos, hogy ezt az osztályt, amely tudatosan demokráciellenes, mentjük meg. A minőség felette áll a mennyiségnek és azt a minőség megmentésére fel kell állítani”.

Hogy nem „borult vérbe az egész Székelyföld” és nem került arra sor, hogy dolgozó népiünk, a „mennyiséget” feláldozzák a „minőségiek” — a társadalom becsületének, a vérszippolyozó ur bitangok — megmentésére az nem Unghváry, Decsy István, Csifó Nagy, dr. Mikó, Horváth Dénes, dr. Csipák kanonokon és büntársaikon mult.

Unghváry jelentést tesz...

Unghváry sietett jelentést tenni Budapestre a „Magyar Közösség” földalatti fővezérének, hogy szervezete megvan, kapcsolatai a manistákkal létrejöttek, de visszatérése alkalmával a vérdíjat kapott dollárokkal együtt lebukott.

Sorsa kétségkívül megpecsételődő. De nem lehet egyedül Unghváry felelősségvénásával levonni a napirendről ezt az ügyet. Feljóságra kell vonni mindazokat, akik az azóta leleplezett magyarországi összeesküvőkkel paktáltak, itt pedig a manistákkal kötöttek cimboraságot, vesztélyeztetve demokráciánknak azt a harcot, amely népünk számára a teljes jogegyen-

Erveszik a lakását és szabotázsért bíróság elé állítják

azt, aki jogtalanul lakik Kolozsváron

KOLOZSVÁR. — A központi rendőrség lapunk utján tudomást hozza azoknak a Kolozsváron telepedetteknek, akiknek állandó lakhatását a kolozsvári rendőrségi bejelentőhivatal az 1947. évi június 15-én kelt 3278. számú rendelet alapján nem engedélyezte, hogy szigorú ellenőrzést fogantasson velük szemben és ha nem költöztek volna el Kolozsvárról, a város tulajdonosainak megszüntetése érdekében a 670-1947. számú törvény alapján szabotázsért eljárást indít ellenük, lakásukat pedig szabadokk, fűreszeknek kötelezettségüknek tesznek eleget, ha saját jövedelmükkel a központi rendőrség rendelkezéseit. Azok, akiknek nincs jogcímük a Kolozsváron való állandó tartózkodásra, hagyják el a város területét, az S betűvel kezdődő nevéikig kizárólag — hogy amennyiben augusztus 31-ig nem váltják ki a központi bejelentőhivataltól a 2. számú fényképes személyazonossági igazolványukat, olyanoknak minősítik őket, mint akik nem jelentették be lakásukat Kolozsváron és megindítja ellenük a kiadási eljárást.

Miért kevés a gyümölcsfelhozatal?

Meg kell rendszabályozni a piaci nagykereskedőket!

KOLOZSVÁR. — Az ellenőrző bizottság és a gazdasági rendőrség együttműködésének hatása már megmutatkozik a piaci árak alakulásában. Szombaton a fogyasztókörzetségi hivatalon áron szerzhette be szükségleteit és elég bő felhozatal volt, különösen az új termései zöldségtermékekben. Burgonyát például 60 ezer lejért kaphatott mindenki. Ellenben hiányzik a piacról a gyümölcs — különösen a cseresznye. Ennek az oka az, hogy a nagykereskedők inkább olyan városokba szállítják a cseresznyetermést, ahol magasabb árat tudnak elérni. Véleményünk szerint nem elegendő a piaci kiskereskedők szigorú ellenőrzése és megrendszabályozása, hanem fel kell terjeszteni az ellenőrzést a nagykereskedőkre is, akik közül a legtöbben szabotázsra készülnek a kolozsvári piac árúval való ellátását. Mint értesültünk, Cino, Váradi Gábor, Takács János és Stern Jakab nagykereskedők a cseresznyét más városokba szállítják, ahol 100.000 lejes nagybani árat kapnak érte. Hasonlóvá válik a helyzet má: árúval is, amennyiben hatóságaink nem lépnek fel idejében a nagykereskedőkkel szemben is. A vámonnál éppen úgy le kell csapni a társai vidékekre szállító nagykereskedők autóján lévő gyümölcsszállítmányokra, mint ahogy ellenőrzik a tejet, tojást és egyéb cikket szállító falusiakat. Gyümölcsre éppen olyan szüksége van Kolozsvár dolgozóinak, mint bármilyen más élelmiszerre.

Az igazságos beszolgáltatás

Senkit sem csorbítanak meg jogaiban s mindenki hozzájut ahhoz, ami jár neki

Az ipari és kereskedelmi minisztérium beszolgáltatási rendelete a reakciók legbátrabb fejeletét törte össze. Az ipari és kereskedelmi minisztérium beszolgáltatási rendelete a reakciók legbátrabb fejeletét törte össze. Az ipari és kereskedelmi minisztérium beszolgáltatási rendelete a reakciók legbátrabb fejeletét törte össze.

összesen mindez kitesz 1500 kilogramot, tehát 600 kilogram fennmarad a szabadpiacra való értékesítésre. Ez a helyzet a búzával. Egyéb gabonánál pedig a 15 holdas gazdák ritkán termelnek 300 kilogramnál többet a zabból vagy árpából. A nagyobb gazdák pedig, ha már többet termelnek, inkább a bíróságra a megterhelést. A rendelet méltányos és igazságos, de a végrehajtásnál nagy súlyt kell fektetni a cseplések ellenőrzésére. Az ellenőrzés módját a rendelet szerint meggyenkint a főispán, a gazdasági hivatal igazgatója és a mezőgazdasági kamara igazgatója dolgozzák ki. Minder cseplőgépek mellett ellenőrző bizottság kell felügyeljen a cseplés ideje alatt. A bizottság tagjai hivatalból a községi jegyző, a bíró, egy csendőr és a megyefőnök által kijelölt két földműves. Ebben a bizottságban azonban egyéb hivatali elfoglaltsága miatt a jegyző közteljesen közvetlenül résztvevni. A bíró, aki rendszerint földműves, szintén a saját gabonájával bajlódik. Tehát marad egy csendőr és a két kinevezett földműves. A földművesek pedig csak részrehajlás nélkül, valóban becsületes emberek kell hogy legyenek és lehetőleg olyanok, akik nincsenek érdekelve a jübenben. Az volna a leghelyesebb, ha a falu maga választaná a két embert, a falu legbecsületesebb fia közül és azok közül, akik jövedelmük mellett (melyet a rendeltetésű gabonából kapnának) végződik el az ellenőrzés. A rendelet a cseplési díjat 7 százalékosra állítja.

Ministeri rendelet az olajos magvak beszolgáltatásáról és felvásárlásáról

UKAREST. — Az ipari és kereskedelmi minisztérium részleges rendelete értelmében az olajos magvak kiterjedése 2 hektárnál kisebb területű napraforgó- vagy repceültetvények felvásárlására az államnak kötelesek beszolgáltatni vagy közzéadni az olajos magvak és az olaj szállítását is. Az olajos magvakat a termelők csak a központi eljárással kiállított szállítási engedéllyel vihetik az olajút malomba, vagy a gyűjtőhelyre. A kiperelt olajat viszont a malom által kiállított és a központi gazdasági tanács által látványosított igazolvánnyal szállíthatják.

1947 június 29-én, vasárnap délelőtt 10 órától a Kolozsvári Református Kollégium vendégközlővel egybekötött évzáró ünnepélye és majálisa. A műsorban részt vesznek: Zsuzsa, Maczalik Gabriella, Orosz László, Jancsó Elemér, tanárok és diákok. Délelőtt 10 órától tánc, buffé, vacsora.

Az érdekeltek állampolgársági kötelezettségüknek tesznek eleget, ha saját jövedelmükkel a központi rendőrség rendelkezéseit. Azok, akiknek nincs jogcímük a Kolozsváron való állandó tartózkodásra, hagyják el a város területét, az S betűvel kezdődő nevéikig kizárólag — hogy amennyiben augusztus 31-ig nem váltják ki a központi bejelentőhivataltól a 2. számú fényképes személyazonossági igazolványukat, olyanoknak minősítik őket, mint akik nem jelentették be lakásukat Kolozsváron és megindítja ellenük a kiadási eljárást.

Időjárásjelentés:

Nyugateurópai megerősödött az óceáni légáramlás. A Bretagne-félsziget nagyrészeről zivatart jelentettek. A Jeges-tenger felől hűvös sarkvidéki légtömegek beáramlása tart és Oroszország északi részén fagypontra alá súlylydott a hőmérséklet. Európa többi részén tovább tart a csendes, derült idő. Várható időjárás vasárnap estig: Mérsékelt északkeleti-keleti szél, kevés felhőzet, esetleg a délutáni órákban záporos, zivatar. A meleg tovább tart.

SZOLGÁLTATÓ KOLOZSVÁRI GYÓGYSZERTÁRAK.

Június 29-től július 1-ig bezárólag szolgálatban dr. Hintz (Szabadság-tér 28.), Diana (Jóka-utca 23.), Hygea (Széchenyi-tér 32.), Gloria dr. Vass (Horea-ut 1), dr. Elekes (Mócsok-utca 110), Sotropa (Stefan cel Mare-tér 1), Risca (Mária királyné-utca 16) és Phoenix (Egyetem-utca 3) gyógyszer-tárak. Egész éjjel szolgálatban június 29-31 június 1-ig bezárólag: Hygea, Diana, Sotropa és Phoenix gyógyszer-tárak.

„SZENTGYÖRGYI ISTVAN” ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap délután fél 5 órakor és este fél 8 órakor. Bubus. Hétfőn este fél 8 órakor: Senkit sem terhel felelősség. Előadás a szervezett munkásság részére. Kedden délután fél 5 órakor: Hannele szerződése és megváltása. Az Állami Magyar Színművészeti Főiskola előadása a színház művészeinek közreműködésével. Este fél 8 órakor. Bubus. KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA: CAPITOL: Hazugság nélkül. Latabár Kálmánnal. CORSO: Tengerparti randevu. RIO: Fekér légő. Főszerepben: Claudette Colbert, Paulette Goddard. Műsor előtt az amerikai légióflotta díszfelvonulása, a légióhadó pázar zenészenája. Előadások kezdete: 3, negyed 6, negyed 8 és negyed 10 órakor. ROYAL: Végre együtt... Az 1947. évi filmtermelés legkedvesebb, romantikus vígjátéka. Főszereplők Charles Boyer, Irene Dunne. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. ROYAL-TÉREM: Stan és Bran a nap hősei. Kétórás nevetés. Előadások kezdete: fél 4, fél 6, fél 8 és 9 órakor. SELECT: A varázsheregély. Amerikai zenés filmzenedáció. URANIA: A cirkusz csillaga.

Huáfogolylevelek a Magyar Népi Szövetségnél

A Szovjetunióban lévő hadifogolyoktól már korábban a következő kolozsvári részére érkezett levél: Kis Jánosné Borhánés 18, Incze Klára Csillag 8, Major József Kinizsi 2, Márton Izidor Március 6-utca 11, Kis Péter Török-vágás 25, Mázsa János Áron Florian 24, Nanovszki György Holdvilág 9, Nagy Ferenc Paulian 22, Nagy Ilona Zápolya 79 és Orosz Ferencné Opris 9. A levelek a MNSZ nöbizottságánál, Farkas-utca 7, délelőtt 9 és 1, délután pedig 4 és 6 óra között vehetők át. A Kolozsváron átutazó hadifogolyok utján érkezett üzenetek: Lengyel Dénes és Török Béla üzemi családjának, hogy Krapotkinban van, egészséges és rövidesen hazatér. Bogovits-Bercsenyi üzemi Bíró Györgynek, a Vasas atlétájának, hogy a fogságból egészségesen megérkezett. Szalma István üzemi özvegy Deák Gyulának, hogy Gyula fia a napokban átutazik Kolozsváron. Ady Jenő üzemi Fogarassyknak, hogy szombaton délután átutazott, egészséges, jól van. Kozma Zoltán üzemi feleségének Bánffyhunadna, hogy Krapotkinban van, egészséges és rövidesen hazatér.

A SZÍN-MŰVÉSZETI FŐISKOLA

növendékei mutatkoznak be a nagy közönségnek kedden délután a Magyar Színházban. Színrre kerül: „Hannele szerződése és megváltása.” A darabot Kórmócs Nagy Lajos rendezte, a díszletet Szakács György tervezte. Olcsó mélyen szíllított helyáram. Pontos megjelenést kér a rendezőség, mert az előadás megkezdésekor a nézőtérre vezető ajtókat lezárják.

*) PÁPAI KITÜNTETÉS. XII. Pius

pápa a „Pio Ecclesia et Pontifice” érdemkeresztel tüntette ki özvegy Nits Jánosné Szamorujvárról az egyházi és karitatív téren évtizedeken át végzett kiváló munkásságáért. A kitüntetés a városban és a vidéken általános örömet keltett.

*) AZ ISKOLAI SZÜNIDŐ ALATT IS

tanított. Hegedű van. Agyagdomb-utca 14 szám.

*) VASARNAP NYILIK MEG

a gyógyhatásáról országosan ismert szamosfalvi gyógyfürdő. A szamosfalvi sós-kénes és iszapfürdő vasárnap, a melegfürdő pedig július 1-én kedden nyit.

ORVOSI HIR. Dr. Fazakas János

szülész-nőgyógyász Március 6 (Szentegyház)-utca 3, I. emelet 3, rendelési idejét július 1-től október 15-ig délután 5—7-ig tartja.

*) ÉRTESÍTÉS. Felkérjük a világitó

gáz fogyasztókat, akik állami vagy városi tisztviselők, vagy nyugdíjasok, hogy ilyen minőségüket június 30-ig igazolni sziveskedjenek, hogy árkedvezményben részesülhessenek. Gazind Vegyi és Ipari Termelő Szövetkezet.

SPORTÉLET

A Debreceni Vasutas Sport Club labdarugócsapata ma Kolozsváron játszik

KOLOZSVÁR. — Ma délután tartja összeállítását, de biztosra vehető, hogy három-négy helyen lesz Kolozsváron. A DVSC kitűnő együttese, amely legutóbb a Kolozsváron járt Csepel csapatát is legyőzte, a legjobb összeállításban ma délután 6 órakor a városi sporttelepen az Universitatea megerősített csapata ellen játszik. Az egyetemi csapat titokban

A vasárnapi sportműsor

Belgrádban: Magyarország—Jugoszlávia, Budapest: ITA—MTK—Ujpest vegyes

KOLOZSVÁR. — Ma délután, áll ki a román csapatot verő jugo-

Belgrádban játsza le Magyarország csapatát a jugoszlávok ellen az év első Balkán-Kupa mérkőzését. A magyar csapat a legjobb összeállításban

A sepsiszentgyörgyi Textila 500 szurkolóval utazott Bukarestbe a mai Spárta elleni mérkőzésére

SEPSISZENTGYÖRGY. — A kitűnő erőkből álló sepsiszentgyörgyi Textila labdarugócsapata — miint megirtuk — egyenlő pontszámmal, de jobb gólaránnyal megelőzte az NB II. második csoportjában az FC Ploesti csapatát, ami egyben a Textila csapatának az NB I-be való bejutását is jelentette.

A Textila csapata, amely a zöld gyepen verkedte ki az NB I-be való bejutást, ma délután játsza le elmaradt utolsó bajnoki mérkőzését Bukarestben a Spárta ellen, közel 500 szurkolóval utazott el. A Textila csapatának a bajnokágra, még vereség esetén is, az elért eredmények alapján biztosított. A második helyen álló FC Ploesti azonban megővta a Politecnica ellen elvesztett mérkőzését és így

Első feladat az amerikai segítség mértékének és feltételeinek tisztázása

— írja a „Novoje Vremja“

PÁRIS. — Az Európa gazdasági talpraállítása ügyében összeült szovjet—angol—francia külügyminiszteri értekezlet első ülése pénteken délután négy óra hosszat tartott. Noha a külügyminiszterek határozata értelmében a tanácskozás zárt jellegű és a péntek estére jelzett sajtótájékoztató is elmaradt, a Párisban lévő lapírók mégis tudni vélnek részleteket a megbeszélésekről.

Ezek szerint, mint házigazda, Bidault francia külügyminiszter nyitotta meg az értekezletet. Ismertette a francia nézetet, amely szerint egész Európára kiterjedő feladattal, különböző — szállítási-ügyi, iparügyi, élelmiszerügyi, stb. — szakbizottságokat kellene létesíteni, amelyek összehangolt jelentést készítenének az amerikai támogatás érdekében. Hír szerint

kitért az angol elgondolásra is, amely annyiban különbözik a francia elképzeléstől, hogy általános bizottságot is ajánl, amely ellenőrizné az újjaépítési terv alkalmazását. Az angol elképzelés ezenkívül 2—3 helyi bizottságot is javasol az alpi, dunai és rajnai államok részére.

Az első jelentések megállapítják, hogy a külügyminiszterek első észszejövétele munkatársak volt, amelyen nyomban rátértek a Marshall-javaslat lényegének a megvitatására. Newyorki hír szerint az „United Press“ szombatira virradó éjszaka éjjelkor azt jelentette, hogy az első ülésen alapvető elvi megállapodás jött létre a külügyminiszterek között. A három külügyminiszter egyébként szombaton délután 3 órakor folytatta tanácskozását.

Mit lehet várni?

MOSZKVA. — A Szovjet Távírási Iroda párisi külföldi tudósítójának a moszkvai rádióban ismertette jelentése szerint a közvélemény figyelmének a központjában az a kérdés áll, hogy milyen konkrét eredmények várhatók a párisi értekezlettől. A Marshall-terv nem mondotta meg, hogy az amerikai kormány milyen mértékben hajlandó hozzájárulni és milyen feltételek mellett kész hiteket nyújtani az európai országok gazdasági talpraállításához. Marshall nyilatkozata természetesen nem tekinthető az amerikai kormány hivatalos nyilatkozatának. Igen hivatalos nyilatkozat Marshall június 5-iki beszéde óta sem hangzott el. Másrészt néhány nap előtt Snyder amerikai külkereskedelmiügyi miniszter kijelentette, hogy Marshall beszéde nem adhat okot arra a feltevésre, mintha az Egyesült Államok az eddigénél nagyobb támogatást készülné nyújtani más országoknak. Az Egyesült Államok és más országok sajtójában Marshall június 5-iki nyilatkozatával kapcsolatban számos, egymásnak ellentmondó vélemény jutott kifejezésre. Ilyen körülmé-

nyek között nyílt meg a szovjet—angol—francia külügyminiszteri értekezlet Párisban. A minisztereknek alkalmasint számolniuk kell ezekkel a körülményekkel. A párisi értekezlet előtt elsősorban az a feladat áll, hogy tisztázza Marshall június 5-iki nyilatkozatának a lényegét. Ennek egyszerű útja van. Az értekezlet kérdést intézhetne az Egyesült Államok kormányához arra vonatkozólag, hogy az európai országok milyen mértékben számíthatnak gazdasági támogatásra, mik lennének ennek a támogatásnak a feltételei és biztosak lehetnek-e arról, hogy a washingtoni kongresszus jóváhagyja az amerikai kormány ezzel kapcsolatos intézkedéseit. Az angol és a francia sajtó szerint ennek a két kormánynak sincs közelebbi értesítése a fentiekre vonatkozólag. Az amerikai kormányhoz intézett kérdéseknek nem szabad késleltetniük a párisi értekezlet munkáját, amely a válasz megérkezéseig hozzáfoghat annak a tisztázásához, hogy az európai országoknak milyen segítségre van szükségük az Egyesült Államok részéről.

A „Novoje Vremja“

című moszkvai külpolitikai szemle szintén foglalkozik a párisi értekezlet anyagával. A következőket írja:

„Az európai országok gazdasági talpraállítását nagymértékben megkönnyítené és siettetné, ha ezek az országok kölcsönök, hitelek és áruk alakjában segítséget kapnának az Egyesült Államoktól. Az Egyesült Államok abban a helyzetben van, hogy megadhatja ezt a támogatást, mert termelése a háború alatt megnőtt. S mi több, gazdasági jóléte szempontjából az Egyesült Államok érdekében való, hogy az európai országok talpraálljanak a háború pusztítása után s újra lehetővé váljék a rendszeres kereskedelem. Az európai nemzetek úgy képzelik, hogy az Egyesült Államok segítségének nemcsak szabadnak, hanem kölcsönösen előnyösnek is kell lennie. Ebből a szempontból tökéletesen világos, hogy nem ajándékról, hanem kereskedelmi ügyletekről van szó, amelyekben egyaránt érde-

kelt az európai országok és az Egyesült Államok. Az európai országok tömegei és politikai vezetői azonban tudják, hogy az amerikai segítség a gyakorlatban sokszor olyan feltételekhez kötött, amelyek összeférhetetlenek akár a nemzetek érdekeivel, akár a szuverén államok méltóságával. Egyetlen európai demokratikus ország sem tekinthet elfogadhatónak olyan feltételekhez kötött kölcsönöket, vagy hiteleket, amelyeket az úgynevezett „Truman-tétel“ alapján Görögországra és Törökországra róttak. A sajtónak a Marshall-tervhez fűzött magyarázatai mutatják, hogy a demokratikus országokban felvetődött első kérdés az volt: „milyen kapcsolata van ennek a tervnek a Truman-elmélettel?“ A Marshall-terv sikerének a reális esélyei az e kérdésre jövő választól függenek. Marshall csak nagyon általános vonalakban szövegezte meg tervét. Mégis, a „Nyugati Tömb“ bajnokai arra készültek, hogy lépésnek tekintsék ezt a Churchill-terv felé, amelynek céljai nem Európa crónék az összeegyesítésére, gazdasági talpraállítására és a rendszeres nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok visszaállítására, hanem egészen másra irányulnak. Most még nehéz megmondani, hogy Európának az amerikai külügyminiszter által javasolt megsegítése milyen mértékben, vagy teljesen megvalósul-e. Ha komoly gazdasági intézkedéseket tartalmaz az európai országok gazdaságának a fejlesztése és megerősítése, valamint a nemzetközi kereskedelem megszilárdítása érdekében, nem kétséges, hogy az európai országok népei és kormányai támogatják a Marshall-tervet.“

A MNSz gyűlés-naptára

Június 29-én vasárnap délután 4 órakor a IV/1. kerületi kerekdombi tagozata taggyűlést tart a kerekdombi gazdasági székben. Politikai beszámoló mond Dán István alpolgármester.

Délután 5 órakor a II. kerületi tagozat műsoros ismerkedési délutánt rendez az Andrei Muresanu—Attila-ut 9 szám alatti székben.

Június 30-án 6 órakor női nagygyűlés a szervezett Parkos-utca 7 alatti székben.

Július 1-én szerdán délután fél 7 órakor az I. kerület tart köznevelődési műsorral szinesített nagygyűlést. Vertikális előadást tart dr. Xantus János egyetemi tanársegéd. Előadójának tárgya: Erdély természeti szépségei.

A JUGOSZLAV ÁLLASPONT

BELGRÁD. — A lapok ismertették a jugoszláv kormány az angol, francia és szovjet kormányhoz intézett jegyzékét. Ez közli, hogy a jugoszláv kormány nem hivatalos értesülései vannak az angol és a francia külügyminiszternek az amerikai külügyminiszterrel, amely szerint az amerikai kormány hajlandó segíteni az európai országokat gazdasági talpraállításuk érdekében. A jugoszláv kormány értesült arról is, hogy Nagybritannia, a Szovjetunió és Franciaország külügyminiszterei találkoznak ezzel kapcsolatban. Noha a jugoszláv kormány nem ismeri a javaslatra vonatkozó feltételeket és más konkrét körülményeket, szükségesnek tartja kijelenteni, hogy Jugoszlávia érdekelt a kezdeményezésben, amennyiben ez megkönnyíthetné az európai országok gazdasági talpraállítását, megerősíthetné a népek békés együttműködését s amennyiben ez az ENSZ-alapokmány elveire támaszkodik. Következésképpen a jugoszláv kormány hajlandó lenne résztvenni e kérdés előzetes megbeszélésén.

EURÓPA ORSZAGAI ÉS A MARSHALL-TERV

PÁRIS. — A Reuter-ügynökség értesülése szerint Bidault kéri fogja, hogy a Marshall-tervet terjesszék ki Spanyolország kivételével minden európai országra, tekintet nélkül arra, hogy szövetséges, semleges, vagy a tengely csatlósja volt. Ugyancsak kéri fogja a lehető leggyorsabb cselekvést, hogy Európa szükségleteiről és erőforrásairól legkisebb szep-temberig közzét lehessen tenni Washingtonban. Indítványozza még öt ad-hoc bizottság azonnali megalakítását a mezőgazdasági, üzemanyag- és villamoserőügyi, szállítási, nyersanyagügyi és végül pénzügyi kérdések megvizsgálására.

PÁRIS. — Az olasz és a lengyel nagykövét látogatást tett az angol külügyi hivatalban és közölte, hogy Olaszország és Lengyelország résztvenni óhajt az Európa megsegítésére vonatkozó Marshall-tervben.

PRAGA. — Masaryk csehszlovák külügyminiszter az ENSZ évfordulója alkalmából mondott beszédében üdvözölte a Marshall-tervet, kijelentve, hogy ezt egész Európára alkalmazni kell. „Csehszlovákia baloldali demokrácia — mondotta — és visszautasít minden olyan tervet, amelynek célja Európának jobb- és baloldalra való szakítása lenne.“

AZ EAM KIÁLTVÁNYBAN TILTAKOZIK A GÖRÖG—AMERIKAI „EGYEZMÉNY“ ELLEN

ATHÉN. — A jugoszláv hírszolgálat értesülése szerint a görög demokratikus hadsereg egyeségi szervezetei ellenállnak a kormány csapatával. Az „Elefterie“ című lap úgy tudja, hogy a Csaldaris és a török nagykövét közötti megbeszélésben, amelyen a görög vezérkar helyettes főnöke is résztvett, a két ország katonai együttműködéséről kivül megvitatották azt a lehetőséget is, hogy a görög kormány török csapatok segítségéhez folyamodik az északgörög-országi szabadságharcosok leverése érdekében.

Strassbourgi jelentés szerint a Francia Kommunista Párt kongresszusán a Görög Kommunista Párt képviselője kijelentette, hogy a szabadságharcosok ellenőrzése alatt lévő területek esetleg megalakítják a szabad görög kormányt. Ebben a kommunistaikon kívül az EAM és a parlamentből kizárt politikai pártok képviselői szerepelnek.

Mint a szovjet hírszolgálat közli, a görög—amerikai meg egyezés megkötése után az EAM központi bizottsága üzenetet intézett a görög néphez. Hangsúlyozza ebben, hogy a görög népre nézve megalázó egyezményt durván sérti a görög állam függetlenségét és szuverenitását, és ellentmond az Atlanti Charta elveinek. Befelejezőleg hangsúlyozza, hogy a görög nép sohasem fogja magára nézve kötelezőnek vállalni a meg egyezést.

Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület

választmánya ma délelőtt összeül és előreláthatólag fontolóna ve mindazt a bírálatot és figyelemztetést, amelyben vezetőségének tehatatlan és korszerűtlen összetétele miatt a demokratikus közvélemény oldaláról részesült.

Az EMGE vezetőségében olyan politikai garnitúra igyekezze befolyásra szert tenni a romániai magyarság életében, amely nem csak a multban vezette katasztrófa felé népünket, hanem ma arra készült, hogy politikamentesség örve alatt tartalékhadsereget teremtsen politikai forradalmat reményében a népi demokrácia elleni serei számára. A fordulat bekövetkezett, de nem az ő javukra s igmi sem természetesebb, mint az, hogy a levitézlett garnitúrának távoznia kell.

A mezőgazdasági fejlődésének jeltzavával volt földesurak és nagygazda-lakájai, ipari érdekeltségűbe bedolgozott ex-politikusok s a földhöz egyáltalában nem is értő egykori közéleti méltóságok vetették rá magukat földművelésünkre, hogy a világtalan falval politikai tájékozatlanságával visszaélve, ugródeszkát biztosítsanak maguknak a Romániában és Magyarországon egyaránt szőtt össze esküvések győzelme esetére Odaát Dálnoki Veress Lajoséknak é Nagy Ferencéknak kellett volna uralomra jönniök, nálunk pedig Maniu igért új kiállításokat a levitézlett régi elemek számára. Itt is ott is a földművelés hátán próbálkoztak az urak már jóelőve p ziciókra szert tenni.

Erről van szó, ezt kellett megakadályoznia demokráciánk éb harcossainak. Az Unghváry-essettel kapcsolatos leleplezés, a Budepesttől—Bukarestig húzó összeesküvés számainak elmeszése s zgoru tisztogatást von maga után, s köntörfalazásnak, tagadásnak nem lehet több helye az EMGE keretében sem.

Evszázados varázsnak kell most megtörnie az EMGE válaszmanyának ülésén. A mezőgazdasági szaktudást, a kiváló szakembereket és a korszerű tudományos módszereket lényegében edd mindig csak a módosak még vagyonosabb való tételére fordították ebben az egyesületben s a szegényebbek felé való lehajlás legfeljeli parasztfogásnak volt jó. A történetek után fel kellett hogy nyíljon szemünk. Nem elég a vetési kampány, nem elég a többtermelés, az nem a legszelebb tömegeinket szolgálja és nem népi demokráciánk megerősödésének válik javára.

A mai naptól kezdve remélhetőleg megszűnik a visszaélés földművelésünk gazdakörével s a mezőgazdasági szaktudományunk Mindkét tényezőnek a népi haladás szolgálatába kell állania — reakciós elemek összeesküvő politikájának, levitézlett nagyszagotitkos számítgatásainak teljes felgöngyölítésével.

Szünet nélkül folytatja munkáját a parlament

BUKAREST. — A parlament, miután több kisebb jelentőségű, de az államéletben elengedhetetlenül fontos törvény között megszavazta az államvasutak személyzetének szabályzatáról szóló törvényjavaslatot, bezárta a heti ülésorozatot. A képviselők a szociális háttér szüntetéséről és a körzetükben töltik, ahol felvilágosító munkát végeznek.

A hétvégi szünet után a parlament a jövő hét elején újakezdi munkáját. Az eltelt héttel szemben a jövő héten a parlament szünet nélkül folytatja munkáját. A tegnapi számunkban jelzett tör-

Az egészségügyi ellenőrzés után megkezdik az erdélyi hadifoglyok hazaszállítását Focsaniból

KOLOZSVAR. — Szombaton délelőtt 1600 magyarországi hadifogoly utazott át Kolozsváron. A foglyok nagyjából a Kaukázusból jöttek. Két hete vannak uton és valamennyien a legjobb egészségi állapotban. Közöttük több kolozsvári is volt, akik azonban tovább utaztak a szállítmányal és Magyarországról fognak visszatérni.

Nagy öröm érte Márton Erzsébet Ecetgyár-utca 7 alatti lakost, aki az állomáson tartózkodott és sikerült felfedeznie a foglyok között bátyját, Márton Pétert, aki elmondta, hogy Krapotkinban volt. Olajgyárban és vasutépítésnél dolgozott. Jó dolga volt, sőt az örkisegítő osztagban teljesített szolgálatot.

Egyébként Focsaniban az erdélyi hadifoglyok hazaszállításának előkészülei megkezdődtek. Foglytárban a MNSz képviselői felügyelik a foglyok egészségét és szükségleteit. A foglyok egészségügyi ellenőrzését a magyarszági hadifoglyok keresztyénnek a debreceni szegedi táborokban — jászen is az erdélyi foglyszabócska is a napokban megkezdődik.

LEGUJABB SPORT

Ciocanul—Universitate2 (2:0)

KOLOZSVAR. — Szombat délután játszották le a városi sporttelepen a Ciocanul—U elmaradt NB I-es mérkőzést, amely változatos és izgalmas játék után 2:2 (2:0) arányban eldöntetlenül végződött.

A Ciocanul már az első percben megszerezte a vezetést Nacu révén, majd a 22. percben Bartha átadását Horváth érkesítette góllá.

A II. félidőben az U főlényen után a 27. percben Dascalu átadását Coracu góllá értékesítette, majd a 39. percben Coracu szögletrugásából Vigu egyenlített. Az utolsó percekben az U megszerezte a győzelmet is, a kitörő Lu labdája a kitűző Lazarepusba ütődött, merőkönn Aurel nagy bünyjébe jutott.

Megf a nagy érdeklődésel várs—Uruguay mérkőzést is, amely szombat délután 2:2 arányban eldöntetlenül végződött. A játékosok Chendrea Campu, Mészáros és nono — és számadó történelmi szemes bevont, amely a nagy László tette, a nagy enekarának mértékű győzést aratott.